

www.ketab.ir

تاریخ سیاسی تشیع
(عصر جهاد مرجعیت - دوران بهران)

- سرشناسه: حسینیان، روح‌الله، ۱۳۲۴.
نام‌پدیده‌آور: تاریخ سیاسی قبیع (عصر جهاد مرجعیت، دوران بحران)
روح‌الله حسینیان.
مشخصات نشر: تهران: علیون، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری: ۲۵۶ ص.
شابک: ۹۷۸۶۰۰۹۲۸۶۳۰۸۷ و ۲۱۰۰۰
فهرست‌نویسی: فیبا
یادداشت: کتبی‌نامه به صورت ژورنالیست.
موضوع: مجتهدان و علما - ایران - فعالیت‌های سیاسی
موضوع: روحانیت - ایران - فعالیت‌های سیاسی
موضوع: مرجعیت - تاریخ
موضوع: شیعه و سیاست - ایران
موضوع: ایران - تاریخ - پهنوی، ۱۳۰۶، ۱۳۲۰ - روحانیت
رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۰ ق ۵ ح ۲/ ۵۵ BP
رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۹۶۶
کتابشناسی ملی: ۲۶۳۲۲۷۲

بش نشور

عنوان: تاریخ سیاسی تشیع
(عصر جهاد مرجعیت - دوران بحران)
تألیف: روح‌الله حسینیان

نویت چاپ: اول، زمستان ۱۳۹۰
شمارگان: ۲۰۰۰ قیمت: ۳۹۰۰ تومان
حروفچینی و لیتوگرافی: انتشارات علیون
شابک: ۹۷۸۶۰۱۹۲۸۶۳۰۷۷

نشانی: تهران، خیابان شریعتی، بالاتر
از پل رومی، روبروی بانک مسکن، پلاک ۱۹۵۶
صندوق پستی: ۱۹۳۹۵/۳۶۵۳

تلفن: ۲۲۶۸۹۰۲۰

کتابخانه دیجیتال ایران

email:eliyon@mailfa.org

فهرست مطالب

۷.....	مقدمه
۹.....	سال‌های بحران و جهاد علما و استقامت مردم
۹.....	جنگ جهانی اول
۱۱.....	نهضت عراق
۱۹.....	اشغال ایران
۲۱.....	زمینه‌ی نهضت جنوب ایران
۲۸.....	نهضت ضد اشغال جنوب
۳۲.....	نهضت فارس
۳۸.....	نهضت جنگل
۴۹.....	مخالفت مدرّس با قرارداد ۱۹۱۹ انگلیس
۵۴.....	ظهور وهابیان
۵۹.....	برآمدن رضاخان
۶۰.....	نقش انگلیس در روی کار آمدن رضاخان
۶۷.....	رضاخان چگونه قدرت را به دست آورد؟
۶۹.....	جمهوری خواهی سردار سپه

- ۷۵..... قتل ایامیری و تبلیغات بر ضد مدرس
- ۷۷..... رضاخان به سوی شاهی
- ۸۳..... تغییر سلطنت
- ۸۷..... تظاهر رضاخان به مذهب
- ۹۴..... ظاهرسازی رضاخان نسبت به روحانیت
- ۹۸..... زمینه‌های ستیز با مذهب و روحانیت
- ۱۲۱..... رویارویی رضاشاه با روحانیت و اسلام
- ۱۲۲..... تیران‌دستیگری و تبعید مدرس
- ۱۲۴..... خشی کردن قیام حاج آقا نورالله اصفهانی
- ۱۳۲..... ضرب و شتم آیت‌الله بافقی
- ۱۴۰..... قانون تغییر لباس
- ۱۵۲..... کشف حجاب
- ۱۶۸..... سرکوب قیام مسجد گوهرشاد
- ۱۹۹..... مسنوعیت سنت‌های شیعی
- ۲۰۲..... تصرف اوقاف
- ۲۰۶..... مذهب رضاشاه
- ۲۰۹..... مرجعیت در دوره‌ی اسلام‌زدایی رضاشاه
- ۲۱۰..... آیت‌الله سیدابوالحسن اصفهانی
- ۲۱۷..... آیت‌الله قمی
- ۲۱۹..... آیت‌الله حاج شیخ عبدالکریم خائری
- ۲۳۷..... نمایه

مقدمه

اوایل قرن بیستم میلادی (۱۹۱۴م) مطابق با اواخر قرن سیزدهم هجری (۱۲۹۲ش) دوران بحران مجدد شیعه آغاز می‌شود. جنگ جهانی اول موجب اشغال ایران از سوی کشورهای بیگانه می‌گردد. کشوری که هنوز در نقاهت انقلاب مشروطه به سر می‌برد با اشغال بیگانگان ضربات سختی را تحمل کرد. نهضت جنوب ایران به رهبری عالمان شیعه و نهضت شمال ایران به رهبری یک طلبه‌ی جوان به یک نهضت ضد اشغال تبدیل گردید. نهضتی که از یک سو با اشغال‌گران خارجی دست به گریبان بود و از سوی دیگر با وابستگان داخلی در ستیز. جنگ جهانی اول دومین پایگاه تشیع یعنی عراق را نیز به اشغال خود درآورد. نهضت ضد بیگانه‌ی شیعیان عراق به رهبری مراجع سخت‌ترین دوران شیعه بود که منجر به دستگیری، تبعید و شهادت بسیاری از عالمان و مردم

شیعه گردید. قبل از جنگ جهانی شیعیان با فتنه‌ی وهابیون روبه‌رو شده بودند. حمله‌های آنها به شهرهای مذهبی عراق بسیاری از شیعیان را با قتل عام‌های فجیع مواجه ساخت. شیعیان هنوز از مبارزات ضد بیگانه فارغ نشده بودند که با نهضت مرتجعانه‌ی مجدد وهابیت روبه‌رو شدند. مکان‌های مقدس آنها در کینه‌ی احمقانه‌ی وهابیون سوخت و تخریب شد. با فروکش کردن فتنه‌های جنگ جهانی و وهابیون ناگاه تشیع با ظهور رضاشاه روبه‌رو گردید. مردمی وابسته به بیگانه، سطحی‌نگر و هولناک که مبارزه با نمادها و نهادهای تشیع را در اولویت قرار داد. قیام‌های شیعیان را سرکوب، رهبران مذهبی را زندانی یا تبعید کرد و روحانیت شیعه را در ایران مضمحل نمود. با این حال شیعیان تمام این بحران‌ها را پشت سر گذاشتند و پیروزمندانه راه خود را به سوی پیروزی نهایی به پیش بردند.